

Warszawa, 21 czerwca 2011 r.

Grecja: w tym roku upadnie o 20 proc. więcej przedsiębiorstw.

Komentarz Euler Hermes, światowego lidera w branży ubezpieczeń należności

Negocjacje Grecji o kolejną transzę wielomiliardowego zewnętrznego finansowania, strajki i plany ostrych reform wymiennie przekładają się na greckie przedsiębiorstwa. Ubiegły rok przyniósł wzrost liczby upadłości o 25%, w tym roku spodziewany jest wzrost rzędu 20%. Analitycy Euler Hermes widzą jednak potencjał w zaistniałej sytuacji dla polskich firm – pod warunkiem kontynuowania reform, na czym najbardziej powinno zależeć samej Grecji.

Grecja na szali zmian

Wydaje się, iż wobec skali zaangażowania rządów jak i prywatnych instytucji finansowych z wiodących gospodarek strefy euro to im najbardziej powinno zależeć na pomyślnym, nawet w wieloletniej perspektywie, wyjściu Grecji z kryzysu, a także w efekcie – ochronieniu przed podobnym losem w wyniku potencjalnej paniki kolejnych krajów strefy euro (i swoich w nich inwestycji)... Grecy nie mogą jednakże oczekiwać bezwarunkowej pomocy – to dzisiaj m.in. rozstrzygną się losy rządu, jak i reform. Ich odrzucenie, czego domaga się grecka ulica, wprowadziłoby oczywiście perturbacje w strefie euro, osłabiłoby wiarygodność innych zagrożonych utratą płynności gospodarek, ale...

Jak mówi **Tomasz Starus, dyrektor Biura Oceny ryzyka w Euler Hermes**: „Pamiętajmy, iż Grecja w chwili obecnej wnosi do PKB Unii Europejskiej 2%, czyli znacznie mniej, niż wynosi średni potencjał kraju tej wielkości – drzemie więc w Grecji potencjał rozwoju... Ale z drugiej strony w przypadku wystąpienia perturbacji finansowych (czyli m.in. wyjścia ze strefy euro i bankructwa) nie jest to balast, który pociągnąłby za sobą gospodarkę europejską (co najwyżej niektóre banki-wierzyciele, głównie francuskie i niemieckie). Nie demonizowałbym także uruchomienia efektu domina w Portugalii, Irlandii czy Hiszpanii. Inwestorzy widzą bowiem zasadniczą różnicę – kraje te może są także w trudnej sytuacji, ale reformy są w nich już wprowadzane, powszechna jest świadomość ich nieuchronności, a więc też pewność ich kontynuacji i w przyszłości – pozytywne efekty. Grecja zaś niekoniecznie w dłuższej perspektywie skorzystałaby na opuszczeniu strefy euro – w razie ponownego wystąpienia w przyszłości problemów z wypłacalnością (a jest to możliwe – casus Argentyny) jej reputacja niesolidnego dłużnika uniemożliwiłaby (albo znacznie utrudniła) uzyskanie zewnętrznego finansowania”.

Tomasz Starus, dodaje: Dopóki nie rozstrzygną się ostatecznie losy greckich reform, to z punktu widzenia polskich przedsiębiorców najistotniejsze jest bezpośrednie ryzyko związane z transakcjami z greckimi przedsiębiorstwami, a to jest znaczne i jak najbardziej „realne”. Istnieje oczywiście wspomniane niebezpieczeństwo np. wyjścia ze strefy euro i ogłoszenia niewypłacalności całego kraju, ale w bieżących transakcjach handlowych należy skupić się na tym co nas realnie może dotyczyć i na co mamy samodzielny wpływ.

Coraz więcej greckich firm upada

Pochylając się zatem nad grecką gospodarką widzimy realne problemy firm – ubiegły rok przyniósł 25% wzrost liczby upadłości, a ich liczba ciągle rośnie (spodziewane +20% w tym roku), ponieważ nie zniknęły przyczyny za tym stojące. Jedną z nich jest oczywiście spadek popytu krajowego do poziomu znacznie poniżej tego sprzed kryzysu (-10%), co jest m.in. efektem programu cięć i oszczędności greckiego rządu. Celowo nie nazywamy go „programem naprawczym”, bowiem skala obciążeń nakłada się na wspomniany wcześniej

spadek popytu (sprzedaż detaliczna -8,1% w ciągu ostatniego roku) znacznie osłabiając grecką gospodarkę (w efekcie -4,9% średnioroczny spadek produkcji przemysłowej) i rodząc obawy o to, czy posiadać będzie ona zdolność do wyjścia z impasu...

...ale jest szansa na poprawę

Nie nawołujemy jednocześnie do zniesienia kredytu zaufania dla greckich odbiorców, bowiem jest to rynek o dużym potencjale. Wspomniane reformy z jednej strony są znacznym realnym balastem dla greckich przedsiębiorców, ale z drugiej strony nie ograniczają się jedynie do spraw czysto fiskalnych. W celu zwiększenia konkurencyjności greckiej gospodarki oraz uwiarygodnienia jej w oczach inwestorów podjęte być muszą reformy prowadzące do większej przejrzystości, stabilności podatkowej, zagwarantowania pewności obrotu gospodarczego i równej konkurencji... Słowem reformy prowadzące do większej otwartości greckiej gospodarki, powiązane z obecnym planem naprawczym i uruchamianymi funduszami. Wszystkie te kwestie nie są do wdrożenia z dziś na jutro, ale są przygotowywane i – z pewnością egzekwowane przez pożyczkodawców, a więc stopniowo wdrażane w razie kontynuacji planowanych przez rząd reform. Warto o tym przypominać, bowiem jak dotychczas w planach sanacji greckiej gospodarki zwracano uwagę jedynie na aspekt oszczędności, pomijając reformy całego otoczenia biznesowego.

To także szansa dla polskich przedsiębiorców

Jeśli reformy się udadzą, Grecja będzie coraz atrakcyjniejszym partnerem gospodarczym, także dla polskich firm. Skutki zadłużenia odczuwać będzie zapewne jeszcze przez lata, ale z drugiej wspomniane reformy sprzyjać powinny rozwojowi biznesu. Rozwojowi stopniowemu, chociaż już w 2012 spodziewamy się przełamania tendencji wzrostu liczby upadłości w Grecji, a nawet symbolicznego (-2%) spadku ich liczby. Zachęcamy zatem polskich przedsiębiorców, aby wzięwszy pod uwagę indywidualne uwarunkowania, nie skreślali z góry współpracy z greckimi przedsiębiorstwami, obecności na tamtejszym rynku. Kwestię zaś pozostania/wyjścia Grecji w strefie euro i podobnych scenariuszy makro-politycznych pozostawmy najbardziej zainteresowanym, czyli m.in. Francji i Niemcom, a przede wszystkim samym Grekom.

*****

Kontakt dla mediów:

Artur Niewrzędowski
TALKING HEADS PR
tel. 0509-433-874
e-mail: artur.niewrzedowski@thpr.pl

Euler Hermes jest liderem na rynku ubezpieczeń należności handlowych oraz jednym z liderów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych i windykacji należności. Euler Hermes zatrudnia ponad 6 000 pracowników w 50 krajach. Oferuje kompleksowe usługi w zakresie zarządzania należnościami. Skonsolidowany obrót grupy Euler Hermes w 2010 roku wyniósł 2,15 miliarda euro. Euler Hermes rozwinął międzynarodową sieć nadzoru, która umożliwia analizę stabilności finansowej 40 milionów przedsiębiorstw. Grupa obejmuje swoimi gwarancjami transakcje handlowe na całym świecie na kwotę 633 mld euro.

***

Euler Hermes, członek grupy Allianz, jest notowany na giełdzie Euronext w Paryżu. Agencja Standard & Poor's przyznała grupie oraz należącym do niej spółkom zależnym rating AA-.

***

W Polsce grupa Euler Hermes jest obecna od 1999 roku. Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes SA oferuje ubezpieczenia należności handlowych oraz gwarancje ubezpieczeniowe. Jednocześnie druga spółka działająca na polskim rynku - Euler Hermes Collections Sp. z o.o. oferuje windykację należności, raporty handlowe, ocenę ryzyka oraz program analiz branżowych. Obsługę klientów zapewnia Euler Hermes Services Sp. z o.o. Usługi doradztwa prawnego świadczy Euler Hermes, Mierzejewska - Kancelaria Prawna Sp. k.

*****

Niektóre ze stwierdzeń zawartych w niniejszym materiale mogą wyrażać oczekiwania dotyczące przyszłości i inne prognozy oparte na aktualnych poglądach i założeniach kierownictwa i obciążone są znanym i nieznanym ryzykiem oraz niepewnością, które mogą spowodować, że faktyczne wyniki bądź wydarzenia będą się istotnie różnić od przedstawionych lub implikowanych w takich stwierdzeniach. Poza stwierdzeniami stanowiącymi prognozy z racji kontekstu przewidywania na przyszłość można rozpoznać po użyciu słów takich jak „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje się”, „planuje się”, „zamierza się”, „przewiduje się”, „uważa się”, „szacuje się”, „potencjalny” lub „w dalszym ciągu” i podobnych wyrażań. Faktyczne wyniki bądź wydarzenia mogą się istotnie różnić od przedstawionych w takich stwierdzeniach za sprawą m.in. (i) ogólnych uwarunkowań ekonomicznych, w tym w szczególności uwarunkowań ekonomicznych w zakresie podstawowej działalności lub na podstawowych rynkach Grupy Euler Hermes, (ii) kształtowania się rynków finansowych, w tym rynków wschodzących, a także zmienności rynków, ich płynności i zdarzeń kredytowych, (iii) częstotliwości i wielkości szkód ubezpieczeniowych, w tym szkód wynikających z katastrof naturalnych oraz rozwoju wydatków szkodowych, (iv) wskaźników utrzymania polis, (v) zakresu niespłacenia kredytów, (vi) poziomów stóp procentowych, (vii) poziomów kursów walutowych, w tym kursu wymiany euro do dolara amerykańskiego, (viii) zmian konkurencyjności, (ix) zmian w przepisach prawnych i regulacjach, w tym konwergencji monetarnej i Europejskiej Unii Monetarnej, (x) zmiany w polityce banków centralnych i/lub rządów innych krajów, (xi) wpływu przejęcia spółek, w tym związanych z tym kwestii integracji, (xii) reorganizacji i (xiii) ogólnych czynników konkurencyjności, w każdym przypadku na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Prawdopodobieństwo wystąpienia bądź natężenia wielu z tych czynników może okazać się większe w wyniku działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Grupa nie jest zobowiązana do uaktualniania żadnych odnoszących się do przyszłości stwierdzeń.